

ที่ อต ๐๐๒๓.๔/ว ๗/๒๕

ศาลากลางจังหวัดอุตรดิตถ์
ถนนประชานิมิตร อต ๕๓๐๐๐

๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙

เรื่อง ข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการทุจริต กรณีการจัดสรรที่ดินเพื่อประกอบกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัดอุตรดิตถ์ และนายกเทศมนตรีเมืองอุตรดิตถ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๔.๖/ว ๗๕๗

ลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้รับมอบหมายจากกระทรวงมหาดไทย ในเรื่องที่คุณรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๘ รับทราบข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการทุจริต กรณีการจัดสรรที่ดินเพื่อประกอบกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเสนอ และมอบหมายให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นหน่วยงานหลักรับเรื่องนี้ไปพิจารณาร่วมกับกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงมหาดไทย สำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ได้ข้อยุติ แล้วส่งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีภายใน ๓๐ วัน นับจากวันที่ได้รับแจ้งจากสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

จังหวัดอุตรดิตถ์พิจารณาแล้ว เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการให้เป็นไปตามหนังสือสำนักงาน ป.ป.ช. ที่ ปช ๐๐๐๘/๐๑๓๐ ลงวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๖๘ เรื่อง ข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการทุจริต กรณีการจัดสรรที่ดินเพื่อประกอบกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์ ขอให้อำเภอ ทุกอำเภอ แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ทราบ และดำเนินการต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และพิจารณาดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสรพงษ์ มานะสุขอนันต์)
รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดอุตรดิตถ์

คุณเอกรัตน์
A. ๒๐ ก.พ. ๒๕๖๕

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดอุดรธานี
เลขที่รับ 1918
วันที่ 20 ก.พ. 2569
เวลา
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
 บ.ท. บ.ก. ส.ส. ก.ม. ก.ง. น.ร.
ถนนนครราชสีมา เขตดงเหล็ก กทม. ๑๐๓๐๐

ที่ มท ๐๘๐๔.๖/ว ๗ ๕ ๗

๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙

เรื่อง ข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการทุจริต กรณีการจัดสรรที่ดินเพื่อประกอบกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๒๒๖.๒/๒๓๕๖๖ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๘

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้รับมอบหมายจากกระทรวงมหาดไทย ในเรื่องที่คุณรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๘ รับทราบข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการทุจริต กรณีการจัดสรรที่ดินเพื่อประกอบกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเสนอ และมอบหมายให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นหน่วยงานหลักรับเรื่องนี้ไปพิจารณาร่วมกับกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงมหาดไทย สำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ได้ข้อยุติ แล้วส่งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีภายใน ๓๐ วัน นับจากวันที่ได้รับแจ้งจากสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจึงขอความร่วมมือผู้ว่าราชการจังหวัดแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง ดำเนินการตามหนังสือสำนักงาน ป.ป.ช. ที่ ปช ๐๐๐๘/๐๑๓๐ ลงวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๖๘ เรื่อง ข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการทุจริต กรณีการจัดสรรที่ดินเพื่อประกอบกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม โดยมีรายละเอียดปรากฏตามข้อเสนอแนะด้านที่ ๔ ด้านประชาสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของประชาชน ข้อที่ ๔.๓ โดยขอให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำประโยชน์กิจการที่ได้รับอนุญาตไปแล้ว เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนได้เสียในการจัดเก็บรายได้จากภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง และภาษีค่าธรรมเนียมท้องถิ่นอื่น ๆ ซึ่งมาจากผู้ประกอบการในพื้นที่ ทั้งนี้ ควรมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะเป็นประโยชน์ต่อสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมในการตรวจสอบการใช้ประโยชน์ในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน ตลอดจนข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะของสิ่งก่อสร้างและขนาดเนื้อที่ของที่ดินว่ามีการเปลี่ยนแปลงไปหรือไม่ อย่างไร

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายศิริพันธ์ ศรีกงพลี)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น
กลุ่มงานศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต
โทร./โทรสาร. ๐-๒๒๔๑-๙๐๐๐ ต่อ ๕๔๐๘
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dla.go.th

ด่วนที่สุด

บันทึกข้อความ

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
เลขรับ 60492
วันที่ - 1 ธ.ค. 2568
โทรสาร ๒๒๒๕.๕๕๒๑

ส่วนราชการ กระทรวงมหาดไทย ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (สปท.มท.) โทรสาร ๒๒๒๕.๕๕๒๑

ที่ มท ๐๒๒๖.๒/๒๗๕๕๖

วันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๘

เรื่อง ข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการทุจริต กรณีการจัดสรรที่ดินเพื่อประกอบกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุน หรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม 5392

กองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น
เลขรับ.....
วันที่ ๒ ธ.ค. ๒๕๖๘
เวลา 09.40 น.

เรียน อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ด้วยกระทรวงมหาดไทยได้รับแจ้งมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๘ รับทราบ ข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการทุจริต กรณีการจัดสรรที่ดินเพื่อประกอบกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเสนอ และมอบหมายให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นหน่วยงานหลักรับเรื่องนี้ไปพิจารณาร่วมกับกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงมหาดไทย สำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ได้ข้อยุติ แล้วส่งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีภายใน ๓๐ วัน นับจากวันที่ได้รับแจ้งจากสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/ว(ล) ๒๕๐๑๖ ลงวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๘ ที่แนบมาพร้อมนี้

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้ว เพื่อให้การดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงมอบหมายให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เป็นหน่วยดำเนินการตามข้อเสนอแนะ เพื่อป้องกันการทุจริต กรณีการจัดสรรที่ดินเพื่อประกอบกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว และขอให้รายงานผลการดำเนินการให้กระทรวงมหาดไทยทราบด้วย ทั้งนี้ ปลัดกระทรวงมหาดไทยได้มอบหมายให้สำนักนโยบายและแผน สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย เป็นหน่วยดำเนินการร่วมกับกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นอีกทางหนึ่งด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการ

(นายอรรถวิชช์ สัมพันธ์รัตน์)
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

สนง. ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต
เลขรับ 487
วันที่ ๘ ธ.ค. ๖๘
เวลา 10.04

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๕/ว(ล) ๒๕๐๑๖

กลุ่มงานบริหารงาน
เลขที่รับที่ 5083
วันที่ ๖ พ.ย. ๒๕๖๘
เวลา 10.26

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
กระทรวงมหาดไทย
รับที่ 7825
วันที่ ๖ พ.ย. ๒๕๖๘
เวลา ๙.11 น.
กระทรวงมหาดไทย

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
กระทรวงมหาดไทย
ทำเนียบรัฐบาล
เลขที่รับ 46294
วันที่ 7 พ.ย. 2568

๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๘

เรื่อง ข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการทุจริต กรณีการจัดสรรที่ดินเพื่อประกอบกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงาน ป.ป.ช. ที่ ปช ๐๐๐๘/๐๑๓๐ ลงวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๖๘

ด้วยคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติได้เสนอเรื่อง ข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการทุจริต กรณีการจัดสรรที่ดินเพื่อประกอบกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ไปเพื่อดำเนินการ ความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๘ ว่า

๑. รับทราบข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการทุจริต กรณีการจัดสรรที่ดินเพื่อประกอบกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเสนอ

๒. มอบหมายให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นหน่วยงานหลักรับเรื่องนี้ไปพิจารณาร่วมกับกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงมหาดไทย สำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ได้ข้อยุติ โดยให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์สรุปผลการพิจารณา/ผลการดำเนินการ/ความเห็นในภาพรวม แล้วส่งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีภายใน ๓๐ วัน นับจากวันที่ได้รับแจ้งจากสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

จึงเรียนยืนยันมา

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาววรรณิ ตั้งอารมณีมัน)

ผู้อำนวยการกองพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๘๐๐๐ ต่อ ๑๗๓๓ (พิษณุพงศ์), ๑๕๓๒ (ลักขณา)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๑๔๔๖

www.soc.go.th

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@soc.go.th

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๑๐๒/ 6652

เรียน ปลัดกระทรวงมหาดไทย

เพื่อโปรดทราบและดำเนินการ

๒๕
- ๖ พ.ย. ๒๕๖๘

(นายชัยวัฒน์ ดวงสอดศรี)

หัวหน้าสำนักงานรัฐมนตรีฯ ปฏิบัติราชการแทน
เลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

น.วิชาญ ๒๕๖๘

ทน.ก. ๒๖ พ.ย.
จนท. วิเศษ ๒๖ พ.ย. ๒๕๖๘

ที่ ปช ๐๐๐๘/๐๑๓๐

สำนักงาน ป.ป.ช.
ถนนนันทบุรี อำเภอเมืองนนทบุรี
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๓ ตุลาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการทุจริต กรณี การจัดสรรที่ดินเพื่อประกอบกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนามติคณะกรรมการ ป.ป.ช. ครั้งที่ ๘๗/๒๕๖๘ เมื่อวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๘ เรื่อง เสนอร่างข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการทุจริต กรณี การจัดสรรที่ดินเพื่อประกอบกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม จำนวน ๑ ฉบับ
๒. ข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการทุจริต กรณี การจัดสรรที่ดินเพื่อประกอบกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยสำนักงาน ป.ป.ช. ขอเสนอข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการทุจริต กรณี การจัดสรรที่ดินเพื่อประกอบกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามนัยมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการ ป.ป.ช. ๒๕๕๘ มาตรา ๔ (๑) ทั้งนี้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะกรรมการด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะกรรมการ

คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีการศึกษาและจัดทำข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการทุจริต กรณีการจัดสรรที่ดินเพื่อประกอบกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ซึ่งมีการศึกษาข้อมูลข้อเท็จจริง กฎหมาย ระเบียบ หลักเกณฑ์ วิธีปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการให้ข้อมูลจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง พบประเด็นปัญหาและความเสี่ยงต่อการทุจริตที่อาจเกิดจากการจัดสรรที่ดินเพื่อประกอบกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม อาทิ การขาดความชัดเจนในการกำหนดกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม บางประเภท ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่รัฐที่มากเกินไป ปัญหาที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินซึ่งไม่เหมาะสมต่อการประกอบอาชีพเกษตรกรรม และการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อประกอบกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม อันอาจเป็นช่องทางในการทุจริตของเจ้าหน้าที่รัฐ ปัญหาความทับซ้อนของแนวเขตปฏิรูปที่ดินกับหน่วยงานของรัฐอื่นอาจก่อให้เกิดความไม่ชัดเจนว่าหน่วยงานใดเป็นผู้รับผิดชอบซึ่งอาจนำไปสู่ปัญหาด้านการบริหารจัดการ ปัญหาเกี่ยวกับประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับโดยตรงจากการประกอบกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อการทุจริตในขั้นตอนการพิจารณาอนุญาต โดยการใช้ดุลพินิจโดยมิชอบของเจ้าหน้าที่เพื่อเอื้อประโยชน์

/ให้กับ...

“ข้อสัตย์ เป็นธรรม มีอาชีพ โปร่งใส ตรวจสอบได้”

ให้กับบุคคลที่ยื่นขออนุญาต ตลอดจนกลไกการกำกับติดตามการใช้ประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินที่ไม่รัดกุมเพียงพออาจก่อให้เกิดกรณีที่ผู้ได้รับอนุญาตทำผิดเงื่อนไขและเจ้าหน้าที่รัฐไม่บังคับใช้กฎหมายให้เป็นไปอย่างถูกต้อง ฯลฯ

๒. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เพื่อปรับปรุงการปฏิบัติราชการ หรือวางแผนงานโครงการของส่วนราชการ หรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อป้องกันหรือปราบปรามการทุจริต การกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือการกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม เพื่อจัดให้มีมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันและขจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบ ทั้งในภาครัฐและภาคเอกชนอย่างเข้มงวด และเพื่อให้มีการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับหรือมาตรการใดที่เป็นช่องทางให้มีการทุจริตหรือประพฤติมิชอบ หรือเป็นเหตุให้เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลดีต่อราชการได้

๓. สำคัญและข้อเท็จจริง

คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาแล้ว เห็นสมควรมีข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการทุจริต กรณีการจัดสรรที่ดินเพื่อประกอบกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามนัยมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ต่อคณะรัฐมนตรี พิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๔. ประโยชน์และผลกระทบ

เมื่อคณะรัฐมนตรีมีมติตามข้อเสนอแนะฯ ตามมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ คาดว่าจะเกิดผลเชิงบวกที่จับต้องได้ กล่าวคือ การกำหนดและการอนุญาตให้ประกอบกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม จะเกิดประโยชน์กับเกษตรกรโดยตรงตามที่คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดเคยวินิจฉัยไว้ และจะช่วยสร้างความชัดเจนในการกำหนดกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม รวมถึงทำให้เกิดการใช้ประโยชน์ที่ดินของรัฐอย่างเหมาะสม ลดปัญหาความทับซ้อนของแนวเขตปฏิรูปที่ดินกับหน่วยงานของรัฐอื่น ตลอดจนเป็นการลดการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่รัฐ โดยนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการกำกับติดตามการใช้ประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการตรวจสอบการใช้ที่ดินของรัฐ เพื่อให้เกิดความโปร่งใสและเป็นไปตามเจตนารมณ์ของการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมมากที่สุด

๕. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา หรือการสูญเสียรายได้
ไม่มี

๖. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

คณะกรรมการ ป.ป.ช. ในการประชุมครั้งที่ ๘๗/๒๕๖๘ เมื่อวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๘ พิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบร่างข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการทุจริต กรณีการจัดสรรที่ดินเพื่อประกอบกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ทั้งนี้ ให้นำข้อเสนอแนะดังกล่าวเสนอต่อคณะรัฐมนตรี ตามนัยมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ (รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

/๗. ข้อกฎหมาย...

“ชื่อสัตย์ เป็นธรรม มีอาชีพ โปร่งใส ตรวจสอบได้”

๗. ข้อกำหนดและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๓๒ คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหน้าที่และอำนาจเสนอมาตรการ ความเห็น และข้อเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรี รัฐสภา ศาล องค์การอิสระ หรือองค์กรอัยการในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) ปรับปรุงการปฏิบัติราชการ หรือวางแผนงานโครงการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อป้องกันหรือปราบปรามการทุจริต การกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือการกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม

(๒) จัดให้มีมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันและขจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบ ทั้งในภาครัฐและภาคเอกชนอย่างเข้มงวด

(๓) เสนอแนะให้มีการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมาตรการใดที่เป็นช่องทางให้มีการทุจริตหรือประพฤติมิชอบ หรือเป็นเหตุให้เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลดีต่อราชการได้

ในการจัดทำมาตรการ ความเห็น และข้อเสนอแนะตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะในเรื่องที่กระทบต่อประโยชน์สาธารณะก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

เมื่อองค์กรตามวรรคหนึ่งได้รับแจ้งมาตรการ ความเห็น และข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ ป.ป.ช. แล้ว หากเป็นกรณีที่ไม่อาจดำเนินการได้ ให้แจ้งปัญหาและอุปสรรคต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบต่อไป ทั้งนี้ ไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่ได้รับแจ้งจากคณะกรรมการ ป.ป.ช.

๘. ข้อเสนอของหน่วยงานของรัฐ/คณะกรรมการเจ้าของเรื่อง

คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้พิจารณาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการจัดสรรที่ดินเพื่อประกอบกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เห็นควรมีข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการทุจริต ตามมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ดังนี้

(๑) ด้านนโยบาย

๑.๑) ควรให้สำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (สคทช.) พิจารณาถึงความเป็นไปได้และแนวทางในการบริหารจัดการที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินบางส่วน ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมกับการทำการเกษตรหรือประกอบกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ให้เปลี่ยนเป็นที่ดินของรัฐประเภทอื่นที่มีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ต่อไป

๑.๒) สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ควรกำหนดการจัดกลุ่มพื้นที่ (Zoning) ระหว่าง “แปลงเกษตร” กับ “พื้นที่สำหรับการอนุญาตให้ประกอบกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม” เพื่อคำนึงถึงความเหมาะสมของพื้นที่ ซึ่งอาจมีการเปลี่ยนแปลงไปเพื่อกำหนดทิศทางด้านนโยบายเกี่ยวกับการจัดสรรที่ดินอย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๓) ควรพิจารณาให้กรมป่าไม้ และสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ร่วมกันพิจารณาการกันดินพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม ตามบันทึกข้อตกลงในพื้นที่ที่เคยมีการสำรวจร่วมกัน ซึ่งสามารถดำเนินการได้ทันที โดยมีต้องรอให้การดำเนินการปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการมาตราส่วน ๑ : ๔๐๐๐ (One Map) แล้วเสร็จ

/๒) ด้านกฎหมาย...

“ชื่อสัตย์ เป็นธรรม มีอาชีพ โปร่งใส ตรวจสอบได้”

๒) ด้านกฎหมาย

๒.๑) สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ควรปรับปรุงแก้ไขระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ “ประโยชน์ที่เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินจะได้รับ” ควรยึดโยงว่าเป็นประโยชน์ต่อเกษตรกรโดยตรงอย่างเคร่งครัด ตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ และแนวคำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุด หมายเลขคดีแดงที่ อ.๑๗๒๘/๒๕๕๔ เพื่อประโยชน์ของเกษตรกรเป็นหลัก โดยอาจพิจารณาปรับรูปแบบการอนุญาตให้เกษตรกรหรือประชาชนในพื้นที่ได้เข้ามามีส่วนเป็นผู้ได้รับประโยชน์จากการประกอบกิจการฯ ที่แท้จริง อาทิ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมควรบูรณาการและสร้างความร่วมมือกับกรมส่งเสริมสหกรณ์ เพื่อทำให้เกิดความเข้มแข็งของเกษตรกรในชุมชนของ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และผลักดันให้ใช้ “ระบบสหกรณ์” เป็นผู้ประกอบกิจการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ซึ่งจะส่งผลดีในระยะยาวในการส่งเสริมสหกรณ์การเกษตรให้มีความเข้มแข็งเพิ่มมากขึ้น เกิดประโยชน์ต่อสมาชิก และกำไรจากการประกอบกิจการจะกลับคืนสู่สมาชิกสหกรณ์ และเป็นการป้องกันกลุ่มนายทุนเข้ามาแสวงหาประโยชน์ในที่ดินของรัฐอีกทางหนึ่ง

๒.๒) เห็นควรให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พิจารณาทบทวนประกาศคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เรื่อง รายการกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ในแต่ละรายการกิจการให้มีความชัดเจนและครอบคลุม โดยเฉพาะในกิจการตามข้อ ๑.๕ กิจการที่เป็นการบริการหรือเกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่ของเกษตรกรในด้านเศรษฐกิจและสังคมในเขตดำเนินการปฏิรูปที่ดินซึ่งกิจการนั้นต้องอยู่ในพื้นที่ที่คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมกำหนดให้เป็นพื้นที่เพื่อการนี้โดยเฉพาะ ซึ่งมีหลายกิจการที่ต้องอาศัยการตีความว่าสามารถดำเนินการได้ในขอบเขตใด อาทิ ที่อยู่อาศัย ที่พัก หอพัก ครอบคลุมถึงการทำโรงแรม รีสอร์ท หอพักนักศึกษา หรือครอบคลุมเพียงกิจการที่มีลักษณะที่พักเพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร (โฮมสเตย์)

๒.๓) สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ควรศึกษาความเป็นไปได้ เพื่อกำหนดในระเบียบหรือหลักเกณฑ์ให้ผู้ขอรับการจัดที่ดินเพื่อประกอบกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ต้องเป็น (๑) สถาบันเกษตรกร ที่มีเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเป็นสมาชิก หรือ (๒) บุคคลหรือนิติบุคคลสัญชาติไทย เป็นต้น

๒.๔) สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ควรกำหนดแนวทางหรือกระบวนการมีส่วนร่วมของเกษตรกรในการพิจารณาว่ากิจการดังกล่าวเป็นประโยชน์ต่อเกษตรกรโดยตรงเป็นการเฉพาะ โดยให้มีการทำประชาคมโดยประชาคมหมู่บ้าน ที่มีองค์ประกอบมาจากตัวแทนองค์กร (กลุ่ม) ชาวบ้านที่มีการจัดตั้งอยู่ในหมู่บ้านเป็นหลัก โดยมีผู้ใหญ่บ้านและผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมอยู่ด้วย และมีประธานประชาคมที่มาจากการเลือกจากสมาชิกทั้งหมดของประชาคมดังกล่าว และมีมาตรฐานในการรับฟังความคิดเห็นไม่ต่ำกว่าระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ. ๒๕๔๘

๓) ด้านบริหารจัดการ

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ควรพิจารณาเพิ่มกระบวนการขั้นตอนการขออนุญาตใช้ประโยชน์ในที่ดินเพื่อประกอบกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนฯ โดยควรมีการประสานข้อมูลจากที่ดินของรัฐอยู่ในความรับผิดชอบทั้งหมด เพื่อรับรองแนวเขตที่ดินก่อนที่จะเข้าสู่กระบวนการพิจารณาอนุญาต เพื่อเป็นการป้องกันปัญหาการทับซ้อนของแนวเขตที่ดินของรัฐและผลกระทบจากการประกอบกิจการที่เป็นการสนับสนุนฯ บริเวณพื้นที่ที่มีการทับซ้อน ซึ่งจะก่อให้เกิดความชัดเจนว่าบริเวณพื้นที่ที่จะขออนุญาตประกอบกิจการอื่นฯ หน่วยงานใดเป็นผู้รับผิดชอบ เป็นการก่อให้เกิดผลดีต่อการปฏิบัติราชการ

/๔) ด้านประชาสัมพันธ์...

๔) ด้านประชาสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของประชาชน

๔.๑) สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ควรมีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลเกี่ยวกับสิทธิของเกษตรกรหรือประชาชนในพื้นที่ ในการเข้ามามีส่วนร่วมในการให้ข้อมูล ข้อเสนอแนะ ความเห็นที่มีต่อกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องฯ ในขั้นตอนก่อนการได้รับอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ในที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ ผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น ผ่านผู้นำท้องถิ่น ผู้นำท้องที่ หรือสื่อสังคมออนไลน์ เพื่อเสริมสร้างการมีส่วนร่วมและยังถือเป็นการสร้างความโปร่งใส ในขั้นตอนการพิจารณาอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ในที่ดินเพื่อประกอบกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

๔.๒) สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ควรพิจารณาศึกษาความเป็นไปได้ ในการกำหนดให้ประชาชนหรือเกษตรกรในชุมชน มีโอกาสได้รับผลประโยชน์ตอบแทนกลับคืนสู่ชุมชน จากการดำเนินกิจการขนาดใหญ่ที่ต้องใช้เงินลงทุนสูง อาทิ โรงงานอุตสาหกรรมการเกษตร โรงงานแปรรูปการเกษตร หรือโรงงานฆ่าสัตว์ ฯลฯ

๔.๓) ควรเพิ่มเติมให้หน่วยงานที่มีส่วนได้เสียในระดับพื้นที่ เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำประโยชน์กิจการฯ ที่ได้รับอนุญาตไปแล้ว เนื่องจาก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีส่วนได้เสียในการจัดเก็บรายได้จากภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างและภาษีค่าธรรมเนียมท้องถิ่นอื่น ๆ ด้วย ซึ่งมาจากผู้ประกอบการฯ ในพื้นที่ ทั้งนี้ควรมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะเป็นประโยชน์ต่อสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ในการตรวจสอบการใช้ประโยชน์ในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน ตลอดจนข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะของสิ่งก่อสร้างและขนาดเนื้อที่ของที่ดินที่มีการเปลี่ยนแปลงไป หรือไม่

๔.๔) สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ควรเปิดเผยข้อมูล ระหว่างการยื่นคำขอ อนุญาตให้บุคคลประกอบกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (เพื่อให้เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรได้รับทราบเพื่อเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น) และหลัง การอนุญาตซึ่งข้อมูลที่เปิดเผยควรเกี่ยวกับรายละเอียดของที่ดินและผู้ได้รับการอนุญาต ตลอดจนรายละเอียด ของกิจการที่ได้รับอนุญาต เช่น ชื่อหน่วยงาน นิติบุคคล บุคคลที่ขอใช้ บุคคลที่อยู่ระหว่างการขอ วัตถุประสงค์ การขอใช้ แผนที่ ระยะเวลาเช่าหรือเข้าทำประโยชน์ และจำนวนพื้นที่ที่ขอใช้ ประโยชน์ที่เกษตรกรจะได้รับ ซึ่งควรเป็นข้อมูลในระดับจังหวัด โดยเปิดเผยผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์หรือเว็บไซต์ของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด

๔.๕) สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ควรมีการนำเทคโนโลยีมาใช้และพัฒนา ระบบฐานข้อมูลของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อให้ได้ทราบถึงข้อมูลผู้เข้าใช้ประโยชน์ในที่ดิน ในเขตปฏิรูปที่ดิน ให้มีประสิทธิภาพและตรวจสอบความถูกต้องได้อย่างเป็นปัจจุบัน

๔.๖) ควรให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ศึกษาและรับฟังความเห็นจาก ทุกภาคส่วนเพื่อพิจารณาเหตุผลและความจำเป็นในการใช้คำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ และปรับปรุง กฎหมายเกี่ยวกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเพิ่มเติม ให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบันเกี่ยวกับพลวัต การเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินของประเทศไทยและเจตนารมณ์ของการปฏิรูปที่ดินต่อไป

พร้อมกันนี้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ยังเห็นควรมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม หากสำนักงาน การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประกาศใช้ร่างระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมว่าด้วย การให้ใช้ที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์เพื่อกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. .... รวม ๕ ประเด็น ดังนี้

๑) ร่างระเบียบฯ ข้อ ๑๐ (๓) ประโยชน์ที่เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินจะได้รับ ควรมีการเพิ่มเติมหลักการที่ยึดโยงว่าเป็นประโยชน์ต่อเกษตรกรโดยตรงอย่างเคร่งครัด ตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ และแนวคำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุดเพื่อประโยชน์ของเกษตรกรเป็นหลัก รวมถึงควรกำหนดแนวทางหรือกระบวนการมีส่วนร่วมของเกษตรกรในการพิจารณาว่ากิจการดังกล่าวเป็นประโยชน์ต่อเกษตรกรโดยตรงเป็นการเฉพาะ โดยให้มีการทำประชาคมโดยประชาคมหมู่บ้านที่มีองค์ประกอบมาจากตัวแทนองค์กร (กลุ่ม) ชาวบ้านที่มีการจัดตั้งอยู่ในหมู่บ้านเป็นหลัก โดยมีผู้ใหญ่บ้าน และผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมอยู่ด้วย และมีประธานประชาคมที่มาจากการเลือกจากสมาชิกทั้งหมดของประชาคมดังกล่าว และมีมาตรฐานในการรับฟังความคิดเห็นไม่ต่ำกว่าระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ. ๒๕๕๘

๒) ข้อ ๑๐ (๔) “ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และความปลอดภัยของราษฎรในพื้นที่” ควรปรับปรุงเป็น “ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและการก่อมลพิษต่อชุมชน รวมทั้งความปลอดภัยของราษฎรในพื้นที่” เพื่อให้มาตรฐานในการพิจารณาไม่น้อยกว่าหลักการตามระเบียบเดิม

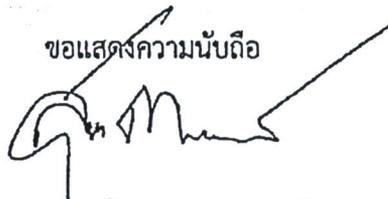
๓) ควรตัดคำว่า “เครือญาติ” ออกจากร่างระเบียบคณะกรรมการการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยการให้ใช้ที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์เพื่อกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ...

๔) สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ควรพิจารณากำหนดระยะเวลาที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงประเภท ขนาด และ เงินลงทุนของกิจการ ในการอนุญาตให้ใช้ที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์เพื่อกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม หรือตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ตามกฎหมายเดิม มิเช่นนั้นอาจต้องมีเหตุผลสนับสนุนที่มากพอในการยกเลิกการกำหนดระยะเวลาในการเช่าหรือการเข้าทำประโยชน์ของเอกชนที่เคยปฏิบัติมา

๕) ในการอนุญาตให้ใช้ที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์สำหรับกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ควรดำเนินการในรูปแบบคณะบุคคลจะมีความเหมาะสมมากกว่าบุคคลคนเดียว เพื่อป้องกันการใช้ดุลพินิจในทางที่มิชอบ และให้เกิดความรอบคอบในการพิจารณากิจการที่เหมาะสมและเกิดประโยชน์ต่อเกษตรกรโดยตรง โดยการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติในมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ และระเบียบกฎหมายอื่น ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดให้ครอบคลุมถึงเรื่องดังกล่าวด้วย (รายละเอียดข้อเสนอแนะฯ ปรากฏตามเอกสารสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรี เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุชาติ ตระกูลเกษมสุข)

ประธานกรรมการ ป.ป.ช.

สำนักเฝ้าระวังและประเมินสภาวะการณ์ทุจริต

โทร. ๐ ๒๕๒๘ ๔๘๐๐ ต่อ ๗๑๖๑ (ทิพวรรณ, ญาสินี, พีรदनย์)

โทรสาร ๐ ๒๕๒๘ ๔๐๑๐ - ๑๑

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ bbaro@nacc.go.th

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวลักขณา ก้าเหม็ดพันธ์)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

5 พ.ย. ๒๕๖๘

“ซื่อสัตย์ เป็นธรรม มีอาชีพ โปร่งใส ตรวจสอบได้”

มติการประชุม

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

ครั้งที่ ๘๗/๒๕๖๘ วันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๘

วาระที่ ๓.๓ สังกัด สำนักเฝ้าระวังและประเมินสภาพการณ์ทุจริต

เรื่อง เสนอร่างข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการทุจริต กรณีการจัดสรรที่ดินเพื่อประกอบกิจการอื่น
ที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (เลื่อนการพิจารณา
จากการประชุมครั้งที่ ๘๖/๒๕๖๘ วันจันทร์ที่ ๘ กันยายน ๒๕๖๘ วาระที่ ๕.๖.๑๖)

ที่ประชุมพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบร่างข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการทุจริต
กรณีการจัดสรรที่ดินเพื่อประกอบกิจการอื่น ที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดิน
เพื่อเกษตรกรรม ตามที่เสนอ ทั้งนี้ ให้นำข้อเสนอแนะดังกล่าวเสนอต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อป้องกันการทุจริต
ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๖๑ มาตรา ๓๒
และให้ดำเนินการต่อไป โดยมีต้องรอให้มีการรับรองรายงานการประชุมครั้งนี้ก่อน

(นายอภิชาติ มิตรพรเจริญ)
ผู้อำนวยการสำนักการประมวล

๑๒ ก.ย. ๒๕๖๘

ข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการทุจริต กรณี การจัดสรรที่ดินเพื่อประกอบกิจการอื่น
ที่เป็นการสนับสนุน หรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

